



Podsumowanie okresowych badań koni pracujących na trasie Palenica – Włosienica 2019

W czasie okresowych przeglądów przebadanych zostało łącznie 330 koni pracujących:

- dnia 31.05 przebadano 151 koni
- dnia 1.06 przebadano 106 koni
- dnia 2.06 przebadano 35 koni
- dnia 6.07 przebadano 38 koni

Badanie na moim stanowisku polegało na:

- sprawdzenie tożsamości badanego konia, zgodności paszportu z opisem oraz odczytanie transpondera
- pomiarze tętna oraz ilości oddechów po spoczynku (około 10 minutowym), ogólne badanie układu krążenia oraz oddechowego, ogólna ocena stanu odwodnienia
- badanie palpacyjne oraz wizualne kończyn

Wyżej wymienione badania nie wykazały znaczących nieprawidłowości u wszystkich z przebadanych koni, trwale został wycofany jeden z pracujących koni.

Komisynie podjęto decyzje:

1. Wycofanie z pracy konia [REDACTED] (nr paszportu [REDACTED]) po wykonaniu zdjęć RTG
2. Skierowanie do badań szczegółowych konia [REDACTED] (nr paszportu [REDACTED]). Po uzyskaniu wyników badań endoskopowych i pozytywnej opinii lekarza weterynarii koń został dopuszczony do pracy.
3. Skierowanie do badań szczegółowych konia [REDACTED] (nr paszportu [REDACTED]). Po uzyskaniu pozytywnych wyników badań EKG koń został dopuszczony do pracy.
4. Zawieszenie z możliwości wykonywania pracy na drodze do Morskiego Oka tych koni, które nie zostały przedstawione do badania zarówno w pierwszym, jak i drugim terminie.
5. Koń [REDACTED] (nr paszportu [REDACTED]) zarejestrowany po 28.06.2019 a nieobecny na drugim terminie badań z powodu choroby, zostanie dopuszczony do pracy po przedstawieniu stosownego zaświadczenia wystawionego przez lekarza weterynarii.



Badania ortopedyczne zostały w tym roku powierzone dr Januszowi Okońskiemu i jego raport obejmuje szczegółowe zestawienie tego stanowiska badań.

U paru koni stwierdzono znaczny stopień otyłości, co zdecydowanie wpływa na ich możliwości adaptacyjne do wykonywanej pracy. Ich tętno oraz liczba oddechów były znacznie podwyższone, jak również czas powrotu do normy został wydłużony. U większości z nich zanotowałam również źle dopasowaną uprzęż, zbyt ciasne chomąto, ostre wędzidła. Raport zootechniczny jednak pozostawiam panu dr inż Maciejowi Dobrowolskiemu, wyznaczonemu przez Tatrzański Park Narodowy.

Parametry odnotowane na moim stanowisku:

Na stanowisku badania spoczynkowego dochodziło do sporych opóźnień w badaniu, wynikających z powstania nieuwzględnionego w regulaminie i niez zaakceptowanego przeze mnie dodatkowego stanowiska badań, wykonywanych przez nieznaną mi osobę. Średni czas, po jakim konie były badane to 25 minut, ale opóźnienia podczas poszczególnych badań sięgały nawet godziny.

- 2 konie przebadano spoczynkowo po 54 minutach od zakończenia kursu
- 6 koni (2% badanej stawki) przebadano spoczynkowo po od 45 do 48 minutach od zakończenia kursu
- 12 koni (4% badanej stawki) konie przebadano spoczynkowo po od 40 do 44 minutach od zakończenia kursu
- 72 konie (22% badanej stawki) przebadano spoczynkowo po od 30 do 39 minutach od zakończenia kursu
- 124 konie (38% badanej stawki) przebadano spoczynkowo po od 21 do 29 minutach od zakończenia kursu
- 103 konie (31% badanej stawki) przebadano spoczynkowo po od 16 do 20 minutach od zakończenia kursu
- zaledwie 11 (3% badanej stawki) koni przebadano w czasie równym lub niższym od 15 minut od zakończenia kursu

Należy tu podkreślić, że przyjęty w 2013 roku przez Komisję system badań zakładał przyjęcie sposobu badania powszechnie stosowanego podczas rozgrywania zawodów zaprzęgowych FEI (Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej) przed startem do odcinka C maratonu (system opisał lek. wet. Paweł Golonka w swoim raporcie z 15.08.2013). Założeniem było badanie tętna, oddechów oraz stopnia odwodnienia zaraz po przybyciu na górę oraz tętno i oddechów po dziesięciominutowym odpoczynku.

Tętno spoczynkowe (badane: wykonywane średnio po około 15-30 minutach od wysiłku)

- 1 koń odnotowano powyżej 30/min
- 16 koni odnotowano tętno w zakresie 70/min - 78/min
- 60 koni tętno w zakresie 60/min - 68/min
- 109 koni wykazało tętno pomiędzy 50/min a 58/min
- 120 koni 42/min- 48/min
- 23 konie z tętnem poniżej 40/min

Stosunek tętna do obciążenia wozów:

- Konie, u których odnotowano tętno spoczynkowe na poziomie równym lub wyższym od 70/min
- 3 konie pokonały trasę z pustym wozem
 - 1 koń z jednym pasażerem
 - 14 koni z obciążeniem powyżej 6 osób



Konie, u których odnotowano tętno spoczynkowe na poziomie 60/min do 68/min

- 41 koni pokonało trasę z obciążeniem powyżej 6 osób

- 13 koni pokonało trasę z pustym wozem

Konie, u których odnotowano tętno w zakresie 50-58/min

- 60 koni pokonało trasę z obciążeniem powyżej 6 osób

- 34 konie pokonały trasę z pustym wozem

Należy zwrócić uwagę, że w wyniku utworzenia bez zgody Komisji dodatkowego stanowiska badań pomiędzy stanowiskiem wysiłkowym a spoczynkowym, na stanowisku spoczynkowym dochodziło do znacznego opóźnienia w badaniu, a co za tym idzie – zaniżenia wyników i ich nieporównywalności z wynikami z lat poprzednich, a także ze sobą.

- 1 koń – 124 odd/m – 10 osób na wozie (badanie spoczynkowe po 17 minutach od zakończenia kursu)
- 1 koń – 106 odd/m 11 osób na wozie (badanie spoczynkowe po 18 minutach od zakończenia kursu)
- 1 koń – 102 odd/m 11 osób na wozie (badanie spoczynkowe po 27 minutach od zakończenia kursu)
- 1 koń – 94 odd/m 8 osób na wozie (badanie spoczynkowe po 45 minutach od zakończenia kursu)
- 6 koni – 80-86 odd/m (2% przebadanych koni) – w tej stawce tylko dwa konie ciągnęły pusty wóz, a jednocześnie u obu stwierdzono szmery oddechowe
- 11 koni (3% przebadanych koni) – 60-68 odd/m (w tym badanie spoczynkowe wykonane po np. 29, 27, 25 czy 23 minutach od zakończenia kursu) – w tej stawce tylko 2 konie (18% koni w tym przedziale parametrów) pokonały trasę ciągnąc pusty wóz;
- 25 koni (8% przebadanych koni) – 50-58 odd/m (w tym badanie spoczynkowe wykonane po np. 45, 44, 36, 33, 32, 29, 26, 36 czy 24 minutach od zakończenia kursu) – w tej stawce tylko 4 konie (2% koni w tym przedziale parametrów) pokonały trasę z pustym wozem
- 65 koni (20% przebadanych koni) – 40-48 odd/m (w tym badanie spoczynkowe wykonywane po np. 48, 44, 40, 42, 36, 34, 33, 32, 31, 30, 29, 27, 26 czy 25 minutach od zakończenia kursu) – w tej stawce 23 konie (35% koni w tym przedziale parametrów) pokonały trasę z pustym wozem, przy czym na 23 konie z oddechem na poziomie 40 aż 10 (43% koni w tym przedziale parametrów) pokonało trasę z pustym wozem.
- 112 koni (34% przebadanych koni) – 30-38 odd/m (w tym badanie spoczynkowe wykonywane po np. 44, 40, 37, 33, 32, 30, 29, 27 czy 25 minutach od zakończenia kursu) – w tej stawce 33 konie (29% koni w tym przedziale parametrów) pokonały trasę z pustym wozem.
- 100 koni (30%) – 20-28 odd/min (w tym badanie spoczynkowe wykonywane po np. 40, 42, 39, 37, 36, 35, 34, 32, 30, 28, 26 czy 25 minutach od zakończenia kursu) – w tej stawce 33 konie (33% koni w tym przedziale parametrów) pokonały trasę z pustym wozem.
- 5 koni – 18 odd/m – zbadane po 54, 40, 37, 29, 27 minutach od zakończenia kursu,
- 1 koń 16 odd/min
- 1 koń 14 odd/min

Po odpoczynku ilość oddechów spadała u większości koni, ale zdecydowanie przekraczała normy spoczynkowe (8 – 12 oddechów/min).

U 62 koni (19% przebadanych zwierząt) oddech spoczynkowy nie spadał lub rósł w stosunku do wartości odnotowanej na stanowisku wysiłkowym, w tym:

- z 36 do 52 odd/m po 36 minutach od wysiłku
- z 24 do 42 odd/min po 32 minutach od wysiłku
- z 36 na 42 odd/min po 40 minutach od wysiłku
- z 24 na 40 odd/m po 33 minutach od wysiłku
- z 24 na 40 odd/min po 30 minutach od wysiłku
- z 32 na 40 odd/m po 42 minutach od wysiłku
- utrzymywał się na poziomie 36 po 33 minutach od wysiłku
- utrzymywał się na poziomie 44 po 44 minutach od wysiłku;



Szmery nad tchawicą lub oskrzelami stwierdzono łącznie u 22 koni. Były one zazwyczaj konsekwencją niedoleczonych infekcji górnych dróg oddechowych.

Obciążenie wozów:

Ładunek jaki odnotowano po pokonaniu trasy przed badaniem kształtował się następująco:

- 68 koni pokonało trasę z 12 osobami na wozie - 20% badanej stawki
- 47 koni pokonało trasę z 11 osobami na wozie - 14% badanej stawki
- 22 konie pokonały trasę z 10 osobami na wozie - 6% badanej stawki
- 14 koni pokonało trasę z 9 osobami na wozie - 4% badanej stawki
- 17 koni pokonało trasę z 8 osobami na wozie - 5% badanej stawki
- 17 koni pokonało trasę z 7 osobami na wozie - 5% badanej stawki
- 3 konie pokonało trasę z 6 osobami na wozie - 0,9% badanej stawki
- 8 koni pokonało trasę z 5 osobami na wozie - 2,4% badanej stawki
- 6 koni pokonało trasę z 4 osobami na wozie - 1,8% badanej stawki
- 11 koni pokonało trasę z 3 osobami na wozie - 3% badanej stawki
- 5 koni pokonało trasę z 2 osobami na wozie - 1,5% badanej stawki
- 13 koni pokonało trasę z 1 osobą na wozie - 3,9% badanej stawki
- 99 koni pokonało trasę ciągnąc pusty wóz - 30% badanej stawki

Podsumowując - 142 konie, tj. 43% zbadanej stawki, przed badaniem pokonały trasę z obciążeniem mniejszym, niż połowa dopuszczalnego w regulaminie świadczenie przewozów, a tylko 20% zwierząt zostało przebadanych po przebyciu trasy z pełnym obciążeniem dopuszczalnym regulaminem TPN.

W związku z tym należy uznać, że wyniki badań nie są miarodajne dla reżimu pracy, jakiemu poddawane są konie codziennie na tej trasie.

Zwracam się również z ponownym wnioskiem o stworzenie odpowiednich warunków do wykonania badań ortopedycznych koni lub wprowadzenie obowiązku posiadania przez każdego konia pracującego na trasie kompleksowego badania zgodnie ze standardem wykonywania badań przy transakcjach kupna - sprzedaż.

Szczegółowe notatki z wyników badań pozostają w dokumentacji mojego gabinetu.

Bożena Latocha
LEK. WET.
44-300-1111
tel. 603 080 523

lek. wet. Bożena Latocha